

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: M.H.**, bytem P., *zastoupeného JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem, se sídlem Praha 2, Slavíkova 23/1568*, proti **žalované: Plzeňská teplárenská, a.s.**, se sídlem Plzeň, Doubravecká 1, v řízení o žalobě **na ochranu proti nečinnosti**,

t a k t o :

I. Žalovaná je povinna v y d a t r o z h o d n u t í o žádosti žalobce o informace datované dne 26. 6. 2016 a dodané do datové schránky žalované dne 26. 6. 2016 ve 20.38 hod. (ID zprávy 381609196), a to ve lhůtě do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žalovaná je povinna n a h r a d i t žalobci náklady řízení ve výši 10. 228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Ondřeje Tošnera, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

[I] Předmět řízení

Žalobce se žalobou domáhal ochrany proti nečinnosti žalované podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“ nebo „soudní řád správní“) a navrhoval, aby byla soudem žalované uložena povinnost

rozhodnout o žalobcově žádosti o informace datované dne 26. 6. 2016 a téhož dne dodané do datové schránky žalované, a to do 10 dnů od právní moci rozsudku.

[III] Žaloba

Žalobce konstatoval, že dne 26. 6. 2016 zaslal žalované do její datové schránky (4ixcgp7) žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím, v níž žádal, aby mu žalovaná (rovněž datovou schránkou) poskytla informace o výši mezd, odměn a jiných finančních plnění za jednotlivé měsíce v období leden 2015 až květen 2016, a to u pěti vyjmenovaných členů představenstva žalované. Žalovaná v zákonné lhůtě od podání žádosti, tj. do 11. 7. 2016 požadovanou informaci neposkytla a ani nevydala rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Žalobce proto dne 15. 7. 2016 podal prostřednictvím datové schránky stížnost proti nečinnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaná měla pak dle § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím do 7 dní od obdržení této stížnosti, tj. nejpozději do 22. 7. 2016, informace poskytnout nebo vydat odmítavé rozhodnutí, příp. měla spis zaslat nadřízenému orgánu, který měl o stížnosti rozhodnout do 15 dnů, tj. do pondělí 6. 8. 2016.

Žalovaná žalobcovu žádost ze dne 26. 6. 2016 ani v jedné ze zákonných lhůt, tj. do 11. 7. 2016, resp. do 22. 7. 2016, v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím nevyřídila a nevyřídila ji ani do dne podání žaloby. Žalobce se rovněž do dne podání žaloby nedočkal ani reakce nadřízeného orgánu.

Podle § 2 a § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spadá do pravomoci správních soudů poskytování ochrany veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob, mimo jiné též ochranou proti nečinnosti správního orgánu.

Podle § 79 s. ř. s., ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Žalobu lze podat do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí.

Pasivní legitimace žalované je určena podle § 79 odst. 2 s. ř. s., podle něhož je žalovaným ten povinný subjekt, který podle žalobního tvrzení má za povinnost žádost o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím v souladu s lhůtami vyřídít.

Žalobce připomněl, že žalovaná je akciovou společností, jejímž jediným stoprocentním akcionářem je územně samosprávný celek, Statutární město Plzeň, a je tedy povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím (je veřejnou institucí).

Žalobce podáním stížnosti ze dne 15. 7. 2016 dle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím proti nečinnosti žalované vyčerpal veškeré zákonné prostředky, které mu tento zákon poskytuje.

Účelem zákona o svobodném přístupu k informacím je zajištění práva veřejnosti na informace, jež mají povinné subjekty k dispozici. Poskytování informací je mj. i nástrojem kontroly veřejnosti vůči orgánům spravujícím věci veřejné.

Z popisu průběhu vyřizování žádosti o informace je zřejmé, že žalovaná se vyhýbá splnění povinnosti, kterou jí ukládá zákon o svobodném přístupu k informacím, neboť ve lhůtě do 11. 7. 2016 a ani v nové lhůtě do 6. 8. 2016 žalobcovu žádost o informace v souladu se zákonem nevyřídila (poskytnutím požadované informace nebo vydáním rozhodnutí o odmítnutí žádosti), přičemž tuto žádost nevyřídila dosud. Tento postup žalované je tak v přímém rozporu se smyslem zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť žalobce má zákonný nárok na vyřízení své žádosti v zákonné lhůtě. Nečinnost žalované je podle žalobcova názoru nezákonným zásahem do jeho práva na informace. Žalobce byl tedy postupem žalované zkrácen na svém zákonném, ústavně zaručeném právu na informace podle § 1 a § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaná se vyjádřila k žalobě v podání ze dne 23. 12. 2016. Žalovaná namítala, že se necítí být povinnou osobou ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť ji není možné podřadit pod žádnou z definic povinného subjektu, jak jsou uvedeny v § 2 odst. 1 a odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím. Není orgánem státní správy, územně samosprávným celkem či jeho orgánem a ani veřejnou institucí. Zákon jí nesvěřuje rozhodování o právech a právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy. Nevykonává tedy žádnou veřejnoprávní činnost a nevydává žádné vrchnostenské akty. Činnost žalované je pouze soukromoprávní, kdy je založena výhradně za účelem zisku. Z uvedeného žalovaná dovodila, že není povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaná v závěru doplnila, že žalobce v žalobě neunesl důkazní břemeno.

[IV] Posouzení věci krajským soudem

Podle § 79 odst. 1 s. ř. s., ten, kdo bezvysledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Podle § 81 odst. 1 s. ř. s., soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Podle odst. 2, je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne

však delší, než kterou určuje zvláštní zákon. Podle odst. 3, soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

O věci samé rozhodl soud podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalobce ani žalovaná k výzvě soudu nevyjádřili svůj nesouhlas, soud proto vycházel z fikce jejich souhlasu. Ve smyslu § 81 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Protože žalovaná soudu sdělila, že není povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, proto, ačkoliv si byla vědoma žádosti žalobce o informace, nevedla o žádosti žádný spis či záznam. Soud proto vycházel z obsahu listin přiložených žalobcem k žalobě [žádost o informace ze dne 26. 6. 2016, detail odeslané zprávy (vzor Česká pošta) potvrzující odeslání zprávy a datum a čas jejího dodání (26. 6. 2016, 20.38 hod.), stížnost ze dne 15. 7. 2016, detail odeslané zprávy (vzor Česká pošta) potvrzující odeslání zprávy a datum a čas jejího dodání (15. 7. 2016, 11.48 hod.)].

Mezi účastníky je sporné, zda je žalovaná ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím povinným subjektem, který má podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k její působnosti a zda byla povinna postupovat po podání žádosti žalobce o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Soud předeseílá, že stejnou otázku již posuzoval ve věci vedené jím pod sp. zn. 57 A 90/2015. Senát 30A se s tam přijatými závěry senátu 57A plně ztotožňuje, nevidí důvod se od nich odchýlit, a proto jeho závěry se shodují s těmi vyjevenými v rozsudku ze dne 19. 10. 2015, čj. 57A 90/2015-29.

Podle § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Žalovaná není státním orgánem, územně samosprávným celkem ani jeho orgánem. Soud se proto zabýval otázkou, zda je žalovaná veřejnou institucí. Vycházel při tom z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, ale i ze své rozhodovací praxe, např. z rozsudku ze dne 28. 6. 2013, čj. 30 A 8/2012-87, ve kterém dospěl zdejší soud k závěru, že je veřejnou institucí a proto i povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím žalovaná obchodní společnost Plzeňské městské dopravní podniky, a.s., jejímž zřizovatelem (zakladatelem) bylo Statutární město Plzeň (tj. územní samosprávný celek), které je jejím jediným akcionářem, a jeho majetková účast v této společnosti tak činí 100 %. S uvedeným závěrem zdejšího soudu se v rámci řízení o kasační stížnosti ztotožnil i Nejvyšší správní soud, který rozsudkem ze dne 28. 1. 2014, čj. 8As 86/2013-33 (k dispozici na www.nssoud.cz) kasační stížnost žalované zamítl.

Ke stejnému závěru, k jakému dospěl zdejší soud ve svém výše citovaném rozsudku, dospěl i ohledně obchodní společnosti Plzeňská teplárenská, a.s., která je žalovanou v této právní věci, kde se však nejedná o žalobu směřující vůči neposkytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, ale o žalobu na ochranu proti nečinnosti, když žalovaná s odůvodněním, že není povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nepostupovala v řízení o žádosti žalobce podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím podle tohoto zákona, nepostupovala při vyřízení žádosti žalobce

podle § 14 I zákona o svobodném přístupu k informacím, kde je stanoven postup při podávání a vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace, ani ve smyslu § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím žádost neodmítla a nerozhodla o stížnosti podané žalobcem na postup při vyřizování žádosti o informace podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce podáním uvedené stížnosti tak ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. bezvýsledně vyčerpal prostředky, které zákon o svobodném přístupu k informacím stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti povinného subjektu.

K závěru, že je žalovaná veřejnou institucí, a proto i ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinným subjektem, který má podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jeho působnosti, dospěl soud na základě dále uvedených úvah.

Soud vycházel především z nálezů, ve kterých se Ústavní soud zabýval výkladem příslušných ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím a výkladem neurčitěho právního pojmu „veřejná instituce“. Jedná se o nálezy ze dne 27.2.2003, sp.zn. III. ÚS 686/02, a ze dne 24.1.2007, sp.zn. I. ÚS 260/06 (oba dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). Především v nálezu sp.zn. I. ÚS 260/06 Ústavní soud mj. konstatoval, že „*při posuzování povahy konkrétního subjektu je třeba reflektovat skutečnost, že se v činnosti mnoha institucí prolínají aspekty soukromoprávní s aspekty veřejnoprávními a rozhodující pro kvalifikaci instituce jako veřejné či soukromé potom je, které aspekty převažují. Zařazení zkoumané instituce pod instituci veřejnou či soukromou tak musí vyplývat z „převahy“ znaků, které jsou pro instituci veřejnou či soukromou typické. Za relevantní kritéria pro určení, zda se jedná o instituci veřejnou či soukromou, Ústavní soud označil:*

- 1/ způsob vzniku (zániku) instituce z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu;*
- 2/ hledisko osoby zřizovatele (zda je zřizovatelem instituce stát či nikoli);*
- 3/ subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (tj. zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli);*
- 4/ existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce;*
- 5/ veřejný nebo soukromý účel instituce.“*

V citovaném nálezu Ústavní soud dospěl k závěru, že ve věci posuzovaný subjekt, konkrétně státní podnik Letiště Praha, představuje veřejnou instituci. Nejvyšší správní soud pak v navazující judikatuře (viz zejména rozsudek ze dne 29. 5. 2008, čj. 8As 57/2006-67, publikovaný pod č. 1688/2008 Sb. NSS), vztáhnul shora uvedenou obecnější argumentaci Ústavního soudu také na instituce, jejichž zřizovateli (a potažmo i subjekty vytvářejícími orgány institucí a vykonávajícími dohled nad činností institucí) jsou územní samosprávné celky a jejich orgány. Vyšel přitom z okruhu povinných osob, kdy představují-li vedle státních orgánů a územních samosprávných celků a jejich orgánů další kategorii povinných osob veřejné instituce, jedná se o skupinu subjektů odvozujících své postavení do značné míry právě od dvou prvně jmenovaných kategorií. Neexistuje přitom důvod, aby toto odvozené postavení bylo shledáno toliko ve vztahu k jedné z těchto kategorií, nikoli však již k druhé. Opačný, restriktivní výklad by totiž mohl vést „*k vyloučení dopadu zákona o svobodném přístupu k informacím na nezanedbatelnou část činnosti územních samosprávných celků a jejich orgánů v důsledku prostého zakládání společností soukromého práva*“. Nejvyšší

správní soud přitom v citované věci dovedl, že společnost FC Hradec Králové, a.s., jejímž zakladatelem a jediným akcionářem je statutární město Hradec Králové, představuje veřejnou instituci ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.

V této souvislosti je možno poukázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2009, čj. 2 Ans 4/2009-93, publikovaném pod č. 1972/2010 Sb. NSS, dle kterého je veřejnou institucí povinnou poskytovat informace vztahující se k její působnosti také společnost ČEZ, a. s., a to navzdory námitkám, že dosavadní výklad pojmu veřejná instituce je příliš rozšiřující a že jmenovaná společnost není uzpůsobena k postupu dle procedur vyžadovaných citovaným zákonem (tj. k vydávání správních rozhodnutí apod.). Dále je vhodné zmínit i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, čj. 1As 114/2011-121, publikovaný pod č. 2494/2012 Sb. NSS, a v něm obsažený závěr, že „*Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, je veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.*“.

Tyto úvahy plně odpovídají tomu, že spolu s rozsáhlejšími právy a možnostmi je spojena i větší míra odpovědnosti a povinností, a to i v případě subjektů soukromého práva. Tato míra odpovědnosti je tím vyšší, čím těsnější je přímé nebo nepřímé propojení takových subjektů se státem a veřejnými financemi, ale také tím vyšší, čím více jsou schopny zasahovat do práv jiných osob, a to zejména do práv základních (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2014, čj. 8As 86/2013-33).

Lze tak shrnout, že z judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu vyplývá souhrn kritérií, která je třeba posuzovat při rozhodování o tom, zda určitý subjekt představuje veřejnou instituci ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím (způsob vzniku, hledisko osoby zřizovatele, subjektu vytvářejícího jednotlivé orgány posuzované instituce, existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce a její veřejný nebo soukromý účel). U konkrétního subjektu nemusí být naplněn veřejnoprávní aspekt ve všech těchto znacích, ale bude postačovat převaha znaků typických pro veřejnou instituci. S citovanou judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího soudu se zdejší soud ztotožňuje a neshledal žádný důvod, proč by se od ní měl odchýlit. Lze sice připustit, že některým subjektům (zejména subjektům majícím formu soukromoprávní společnosti) může v praxi dodržování postupů předepsaných zákonem o svobodném přístupu k informacím činit jisté potíže, to však nemůže být důvodem k tomu, aby na poskytování informací zcela rezignovaly. Omezení (či dokonce vyloučení) práva na poskytování informací by v takovém případě směřovalo nejen proti vlastnímu smyslu a účelu samotného zákona o svobodném přístupu k informacím, ale i proti ústavně zaručenému právu garantovanému čl. 17 Listiny základních práv a svobod. V demokratickém právním státě představuje právo na informace jednu ze záruk zákonnosti, bez informací nelze účinně vykonávat kontrolu.

Soud proto přistoupil k aplikaci shora popsaných kritérií na subjekt žalované. *Ad 1) způsob vzniku instituce z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu:* Dle aktuálního výpisu z veřejně přístupného obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Plzni, oddíl B, vložka 392, je žalovaná zapsána v obchodním rejstříku od 1. 1. 1994 jako obchodní firma Plzeňská teplárenská, a.s. Podle stanov žalované založených ve sbírce listin obchodního rejstříku je žalovaná akciovou společností založenou podle § 56 a násl.

a § 154 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“). Žalovaná tedy byla založena na základě soukromoprávních úkonů upravených obchodním zákoníkem.

Ad 2) hledisko osoby zřizovatele (zda je zřizovatelem instituce stát či nikoli): Podle zakladatelské listiny a Stanov založených ve sbírce listin byla žalovaná jako akciová společnost založena jednorázově Fondem národního majetku České republiky jako jediným zakladatelem, na základě zakladatelské listiny ze dne 14. 12. 1993 obsahující rozhodnutí zakladatele ve smyslu § 172 odst. 2, 3 a § 171 odst. 1 (čl. 1 Stanov). V zakladatelské listině je vyčíslena hodnota základního jmění, kterou představovala cena hmotného a dalšího majetku státního podniku Západočeské energetické závody se sídlem v Plzni, který na zakladatele přešel v souvislosti s privatizačním projektem. Zřizovatelem žalované byl tedy stát, jehož prostředky představovaly základní jmění při založení akciové společnosti.

Ad 3) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (tj. zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli): Dle údajů z obchodního rejstříku (souboru listin) určila mimořádná valná hromada dne 26. 9. 2005 hlavním akcionářem společnosti Plzeňská teplárenská, a.s. Město Plzeň, se sídlem náměstí Republiky 1, Plzeň. V době rozhodování mimořádné valné hromady bylo Město Plzeň jako hlavní akcionář vlastníkem akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota dohromady představovala podíl na základním kapitálu žalované ve výši 99,18 %. Valná hromada osvědčila, že je Město Plzeň ve smyslu příslušného ustanovení obchodního zákoníku hlavním akcionářem oprávněným k přechodu ostatních účastnických cenných papírů (akcií) od jejich dosavadních vlastníků na jeho osobu. Valná hromada schválila přechod ostatních účastnických cenných papírů (akcií) vydaných žalovanou, které nejsou v majetku hlavního akcionáře na hlavního akcionáře a rozhodla o přechodu vlastnického práva všech ostatních akcií vydaných žalovanou ve vlastnictví akcionářů odlišných od hlavního akcionáře na hlavního akcionáře. Z uvedeného je tak zřejmé, že Město Plzeň je v současné době jediným akcionářem žalované a jeho majetková účast v této společnosti činí 100 %.

Ad 4) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce: Dle čl. 13 Stanov má žalovaná jako akciová společnost jediného akcionáře, kterým je statutární město Plzeň, proto se v souladu s § 190 obchodního zákoníku nekoná valná hromada a její působnost vykonává jediný akcionář Radou města Plzně podle § 102 odst. 2 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Statutární město Plzeň (územně samosprávný celek) tak má rozhodující vliv na vytváření dalších orgánů akciové společnosti a vykonává dohled nad její činností, jak vyplývá rovněž z čl. 14 Stanov upravujícího postavení a působnost valné hromady. Jak Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ve věci sp.zn. 8 As 57/2006, nelze dohled definovaný Ústavním soudem v nálezu sp.zn. I. ÚS 260/06 nutně interpretovat jako vrchnostenskou kontrolu, ale jako dohled, který může konkrétní subjekt vykonávat ve vztahu k jinému konkrétnímu subjektu, byť i na základě předpisů soukromého práva, např. obchodního zákoníku. V daném případě je nepochybné, že Statutární město Plzeň jako územní samosprávný celek a jediný akcionář žalované může nad činností žalované vykonávat dohled jednak prostřednictvím orgánů společnosti volených jediným akcionářem v působnosti valné hromady (viz např. § 197 odst. 2, § 198, § 199 odst. 1 a § 201 odst. 1 obchodního zákoníku), jednak bezprostředně v rámci výkonu svých akcionářských práv [viz např. § 187 odst. 1 písm. f) obchodního zákoníku].

Ad 5) veřejný nebo soukromý účel instituce: Ačkoliv má žalovaná v obchodním rejstříku zapsanu řadu činností jako předmět podnikání, je z výroční zprávy za rok 2014 zřejmé, že hlavní činností žalované je prodej tepelné energie, elektrické energie a energie chladu. Dle výroční zprávy za rok 2014 „*společnost zajišťuje dodávku tepelné energie pro potřeby vytápění a přípravu teplé vody, elektrické energie a energie chladu pro více než dvě třetiny poptávky plzeňských odběratelů těchto životu potřebných energií. Hlavním předmětem podnikání společnosti je výroba a rozvod tepelné energie, výroba elektřiny a obchod s elektřinou.*“ Zajišťování výroby a dodávky tepelné a elektrické energie pro potřeby více než dvou třetin plzeňských odběratelů, tedy občanů města Plzně, lze přitom považovat za činnost směřující k naplnění základní funkce obce jako veřejnoprávní korporace vyjádřené v § 2 odst. 2 zákona o obcích, kdy obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. S ohledem na potřebu a význam výroby a dodávky uvedených energií v rámci města Plzně je nutno účel, pro který byla žalovaná založena posoudit jako účel mající veřejnou povahu.

Soud tak po aplikaci uvedených kritérií na subjekt žalované dospěl k závěru, že v případě žalované převažují znaky typické pro veřejnou instituci ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaná je veřejnou institucí hospodařící s veřejnými prostředky, neboť je soukromým subjektem založeným orgánem veřejné moci, byla založena k plnění veřejného účelu, je podřízena rozhodovací pravomoci orgánu veřejné moci (územního samosprávného celku), a jím je kontrolována. Je proto ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím subjektem povinným poskytovat informace vztahující se k její působnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

V dané právní věci však není soudem posuzováno konkrétní rozhodnutí žalované o žádosti žalobce o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, ale je vedeno řízení o žalobě na ochranu před nečinností žalované jako akciové společnosti, která je ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím veřejnou institucí, tedy subjektem, který má podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jeho působnosti.

Žalobce požadoval od žalované elektronicky podanou žádostí ze dne 26. 6. 2016 poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím (k jejímu obsahu viz výše). Vzhledem k tomu, že žalovaná nevedla, a soudu proto nepředložila záznam pořízený ve smyslu § 14 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím o postupu při poskytování informace, a přitom nezpochybnila, že žalobce poskytnutí takové informace požadoval, naopak namítala, že není k jejich poskytnutí povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, vycházel soud z listin předložených žalobcem (rovněž viz výše), které byly žalované žalobcem doručeny.

Dle zákona o svobodném přístupu k informacím, *žadatelem pro účel tohoto zákona je každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci (§ 3 odst. 1). Žádost o poskytnutí informace se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací (§ 13 odst. 1).* Žalobcova žádost byla podána písemně, a to prostřednictvím elektronické komunikace.

Povinné subjekty poskytují informace na základě žádosti nebo zveřejněním (§ 4 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Způsob poskytování informace na žádost je stanoven v § 4a zákona o svobodném přístupu k informacím. Žádost je podána dnem, kdy ji obdržel povinný subjekt (§ 14 odst. 1). Žádost byla podána dne 26. 6. 2016. Je-li žádost učiněna elektronicky, musí být podána prostřednictvím elektronické adresy podatelny povinného subjektu, pokud ji povinný subjekt zřídil. Pokud elektronické adresy podatelny nejsou zveřejněny, postačí podání na jakoukoliv elektronickou adresu povinného subjektu (§ 14 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím). Žádost byla podána prostřednictvím datové schránky žalované ([4ixcpg7](#)).

Dle § 14 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, *povinný subjekt posoudí žádost a: a) brání-li nedostatek údajů o žadateli podle odstavce 2 postupu vyřízení žádosti o informaci podle tohoto zákona, zejména podle § 14a nebo 15, vyzve žadatele ve lhůtě do 7 dnů ode dne podání žádosti, aby žádost doplnil; nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží; b) v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů ode dne doručení výzvy, rozhodne o odmítnutí žádosti; c) v případě, že požadované informace se nevztahují k jeho působnosti, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do 7 dnů ode dne doručení žádosti žadateli; d) nerozhodne-li podle § 15, poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění; je-li zapotřebí licence podle § 14a, předloží v této lhůtě žadateli konečnou licenční nabídku.*

Žalobce jako žadatel o poskytnutí informace nebyl žalovanou vyzván k doplnění žádosti ve smyslu § 14 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Jak bylo již uvedeno, žalovaná nepořídila žádný záznam, jak stanoví § 14 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle § 14 odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím, lhůtu pro poskytnutí informace podle odstavce 5 písm. d) může povinný subjekt prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní (v uvedeném ustanovení je rovněž uvedeno, co je považováno za závažné důvody). Požadovaná informace nebyla žalobci poskytnuta v řádné lhůtě 15 dnů od přijetí žádosti, tedy ve lhůtě stanovené v § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím, ani ve lhůtě prodloužené o deset dní podle § 14 odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Zákon o svobodném přístupu k informacím dále stanoví, že pokud *povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží (§ 15 odst. 1). Proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání. Povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání. Nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem. Lhůta pro rozhodnutí o rozkladu je 15 pracovních dnů ode dne doručení rozkladu povinnému*

subjektu. Lhůtu nelze prodloužit. Při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout (§ 16 odst. 1 až 4). Ačkoliv žalovaná žádosti žalobce nevyhověla, nevydala podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím rozhodnutí o odmítnutí žádosti, a to ani v prodloužené lhůtě k poskytnutí žádosti.

Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (dále jen „*stížnost*“) může podat žadatel, kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti [§ 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím]. Stížnost podle citovaného ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím byla žalobcem podána 15. 7. 2016, rovněž do datové schránky žalované, a to ve lhůtě stanovené v § 16a odst. 3 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož *stížnost se podává u povinného subjektu, a to do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7.*

O stížnosti rozhoduje nadřízený orgán (§ 16a odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím). Povinný subjekt předloží stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 7 dnů ode dne, kdy mu stížnost došla, pokud v této lhůtě stížnosti sám zcela nevyhoví tím, že poskytne požadovanou informaci nebo konečnou licenční nabídku, nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti (§ 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím). Podle § 16a odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, *nadřízený orgán při rozhodování o stížnosti podle odstavce 1 písm. a), b) nebo c) přezkoumá postup povinného subjektu a rozhodne tak, že a) postup povinného subjektu potvrdí; b) povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí nadřízeného orgánu, žádost vyřídil, případně předložil žadateli konečnou licenční nabídku, nebo c) usnesením věc převezme a informaci poskytne sám nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti; tento postup nelze použít vůči orgánům územních samosprávných celků při výkonu samostatné působnosti.* Nadřízený orgán o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena (§ 16a odst. 8 zákona o svobodném přístupu k informacím). O stížnosti podané žalobcem podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím žalovaná nerozhodla ve smyslu § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím tak, že by jí sama zcela vyhověla tím, že by poskytla požadovanou informaci ani nevydala rozhodnutí o odmítnutí žádosti. O stížnosti žalobce nebylo rozhodnuto ani nadřízeným orgánem ve smyslu § 16a odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena, jak je stanoveno v § 16a odst. 8 I zákona o svobodném přístupu k informacím. O stížnosti žalobce nebylo rozhodnuto do vydání tohoto rozsudku, což je mezi účastníky nesporné (viz vyjádření žalované).

Na základě uvedeného dospěl soud k závěru, že žalovaná, ačkoliv je ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jako veřejná instituce povinným subjektem, který má podle zákona o svobodném přístupu k informacím povinnost poskytovat informace vztahující se k její působnosti, nepostupovala po podání žádosti žalobce dne 26. 6. 2016 podle zákona o svobodném přístupu k informacím a nerozhodla o žádosti žalobce podle

jeho příslušných ustanovení. Protože žalobce podal proti postupu žalované, resp. proti nečinnosti žalované, při vyřizování jeho žádosti o informace stížnost podle zákona o svobodném přístupu k informacím, bezvýsledně vyčerpal ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu (zde procesní ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím) stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Při tom nepřipadá v úvahu aplikace věty druhé § 79 odst. 1 s. ř. s., neboť zákon o svobodném přístupu k informacím jako zvláštní zákon nespojuje s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek. Soud proto po zjištění, že je žaloba důvodná, uložil žalované povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, tedy rozhodnutí o žádosti žalobce o informace datované dne 26. 6. 2016 a dodané do datové schránky žalované dne 26. 6. 2016 ve 20.38 hod. (ID zprávy 381609196). Tím není dotčen způsob, jakým žalovaná o žádosti žalobce rozhodne, nýbrž je toliko stanoveno, že je žalovaná povinna o žádosti žalobce rozhodnout podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

[V] Náklady řízení

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalované, která ve věci úspěch neměla, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem. Žalobci byla přiznána náhrada důvodně vynaložených nákladů ve výši **10.228,- Kč**, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 2.000,- Kč, z odměny advokáta za dva úkony právní služby ve výši 3.100,-Kč/úkon a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,- Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „advokátní tarif“). Za oceněné úkony právní služby se považují převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby. Odměna advokáta a náhrada advokáta byly navýšeny o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, tj. 1.428,- Kč, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 28. února 2017

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost: Kovářiková